

Gransknings- promemoria 2018

S:t Erik Försäkring AB

Granskningspromemoria
från Stadsrevisionen

Nr 16, 2019

Dnr: 3.1.4-16/2019

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och granskningspromemorior för bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, www.stockholm.se/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Innehåll

1.	Planering och genomförande	1
2.	Redogörelse för granskningsresultatet.....	1
2.1	Intern kontroll	1
2.2	Bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat	5
3.	Uppföljning av tidigare års granskningar	11

1. Planering och genomförande

Årets granskningsinsats har planerats tillsammans med samtliga lekmannarevisorer vid ett planeringsmöte i april 2018. Under året har följande möten genomförts:

- Vid planeringsmöte i maj informerade lekmannarevisorn om det granskningsuppdrag han givit revisionskontoret. Den auktoriserade revisorn presenterade sitt Planerings-PM.
- Resultatet av granskningen av intern kontroll och delårsbokslutet per 2018-08-31 rapporterades vid ett gemensamt avstämningsmöte, där bolagets ledning deltog.
- Under granskningsåret har revisionskontoret sammanträffat med bolagets ledning i samband med information och avstämning av genomförda granskningar.

Årets granskning har enligt fastställd granskningsplanering omfattat att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Denna granskningspromemoria har faktakontrollerats av bolaget.

Ansvarig för granskningen av bolagets verksamhet har varit Stefan Rydberg vid revisionskontoret.

2. Redogörelse för granskningsresultatet

2.1 Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av bolagets interna kontroll. Av granskningen framgår i vilken utsträckning arbetet är integrerat i organisationen, i system och det löpande arbetet samt om bolaget utvärderar och följer upp den interna kontrollen.

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att bolagets styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten varit tillräcklig. De iakttagelser som ligger till grund för denna bedömning redovisas nedan. Av redovisningen framgår att inga väsentliga brister har noterats.

Styrelsen för bolaget har fastställt en policy för riskhantering och Intern kontroll. Bolaget lyder under försäkringsrörelselagen och de riktlinjer som Finansinspektionen utfärdar. I Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag ställs specifika krav på intern styrning och kontroll, hantering och kontroll av risker, regelefterlevnad, internrevision samt uppdragsavtal. Bolagets interna kontroll har därför utformats i enlighet med dessa regelverk.

Styrelsen har i november 2017 fastställt en internkontrollplan och granskningsplan för 2018 som bygger på genomförd riskinventering. Av denna framgår vem som ska kontrollera respektive process och när det senast ska vara genomfört under året. Vidare har bolaget specifika funktioner för intern kontroll i form av riskkontrollfunktion och complianceansvarig, vilka är fristående från verksamheten i övrigt och rapporterar till styrelsen vid varje möte.

Vidare finns en oberoende granskningsfunktion som tillsätts av styrelsen och har i uppdrag att granska den operativa verksamheten i bolaget. En särskild Internrevisionsplan 2018-20 för detta har fastställts och revisionen utförs av KPMG. Resultatet av granskningen för 2018 kommer att rapporteras till styrelsen i mars 2019.

Arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet. Bolaget har en årlig riskbedömning som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras. Utifrån denna har en plan för intern kontroll upprättats. Bolaget följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet. Kontroller enligt den interna kontrollplanen har genomförts under året och rapporterats till styrelsen.

2.1.1 Förtroendekänsliga områden

Revisionskontoret har genomfört en granskning av delar av det förtroendekänsliga området inom bolaget. De delar som har varit föremål för granskningen är följande: representation, resor och konferenser samt bisysslor.

Syftet med granskningen var att bedöma om bolaget har ett förebyggande arbete och en tillräcklig kontroll av transaktioner inom det förtroendekänsliga området. En verifierande granskning (stickprov) har skett för att utreda om bolagsledningen och övriga anställda följer gällande regler för representation, resor och konferenser. För bisysslor har granskning skett av om bolaget har rutiner för att kontrollera dessa.

lakttagelser

Bolagets förebyggande arbete

Bolaget har få anställda och står under Finansinspektionens tillsyn. Av den anledningen finns funktioner som inte många andra bolag har, t.ex. riskhanteringsansvarig, regelefterlevnadsansvarig, aktuarie m.m. förutom internrevisionen. I Finansinspektionens allmänna råd om styrning och kontroll av finansiella företag ställs specifika krav på intern styrning och kontroll, hantering och kontroll av risker, regelefterlevnad, internrevision samt uppdragsavtal. Bolagets interna kontroll har därför utformats i enlighet med dessa regelverk. Internrevisionen är en oberoende granskningsfunktion som tillsätts av styrelsen och har i uppdrag att granska den operativa verksamheten i bolaget. En särskild Internrevisionsplan för detta har fastställts.

Förutom internkontrollplan och Risk- och sårbarhetsanalys (RSA) genomförs enligt det finansiella regelverket minst årligen en riskanalys avseende såväl finansiella som operativa risker m.m.

Vidare genomgår VD, styrelse och centrala funktioner en godkännandeprocess hos Finansinspektionen. Styrdokument och rutiner för behandling av intressekonflikter är lagstadgade inom bolagens verksamhetsområde.

Information om regler angående mutor och representation görs på arbetsplatsträffar samt finns på bolagets intranät.

Resor/konferenser – regler och rutiner

Av bolagets riktlinjer för resor i tjänsten framgår bl.a. att beslut om tjänste- eller studieresa, deltagande i kurs eller konferens fattas av VD. För resor avseende VD tas beslut av styrelseordföranden, eller vid dennes förhinder vice ordförande.

Omfattning på resor och konferenser t o m 2018-10-31 uppgår till:

Konton	Kostnader, tkr
5800 Resekostnader	15,3
5890 Konferenskostnader	28,7
7612 Personalkonferens	62,1
Totalt	106,1

I granskningen har 9 stycken verifikationer valts ut för kontroll. Resultatet av granskningen visar att samtliga granskade

resor/konferenser är i enlighet med bolagets regler och beslut är fattad av behörig person och rimliga i sin omfattning.

Representation – regler och rutiner

Bolaget har fastställt riktlinjer om mutor och representation i enlighet med stadens riktlinjer. Av dessa framgår bl.a:

- Representationen ska alltid ha ett omedelbart samband med och direkt värde för verksamheten. Det gäller både tidpunkt och plats för representationen samt de personer mot vilka representationen riktar sig.
- Man ska vara restriktiva med representation. Detta gäller särskilt i samband med myndighetsutövning, inköp och upphandling, där det i princip inte får förekomma.
- Återkommande representation med en och samma person eller grupp av personer bör inte förekomma.
- Det bör inte vara fler deltagare från bolaget än utomstående gäster.

Omfattning på representation t o m 2018-10-31:

Konton	Kostnader, tkr
6071 Extern representation, avdragsgill	0,5
6072 Extern representation, ej avdragsgill	16,5
7631 Personalrepresentation, avdragsgill	0,8
7632 Personalrepresentation, ej avdragsgill	6,0
Totalt	23,8

I granskningen har 12 stycken verifikationer valts ut för kontroll. Resultatet av granskningen visar att samtliga granskade verifikationer är i enlighet med bolagets/stadens regler. Representationen bedöms vara tjänsteanknuten och utläggerna bedöms vara rimliga i sin omfattning. I ett fall förekom en mindre kostnad för alkohol. Detta är dock undantag som diskuterats i förväg och godkänts av VD och följer de regler för undantag som framgår av stadens riktlinjer.

Bisysslor – regler och rutiner

Av bolagets regler framgår att styrelseordförande och vice ordförande gemensamt ska besluta om eventuella avsteg från principen att VD inte äger bedriva (inneha bisyssla) vid sidan av sin anställning i bolaget. Detta regleras även i VD:s anställningsavtal.

Beträffande övriga anställdas eventuella bisysslor fattas beslut av VD. Anställda vid bolaget ska anmäla bisyssla enligt särskild blankett och lämna de uppgifter, som arbetsgivaren anses behöva för att bedöma bisysslan. Förtroendeuppdrag i fackliga, politiska eller ideella organisationer är inte bisyssla. Förfrågan görs regelbundet om eventuella bisysslor.

På bolagets intranät redovisas de regler som gäller för bisysslor. Vid nyanställning gör förfrågan om den anställde har bisyssla.

Revisionskontorets bedömning

Sammanfattningsvis bedöms att bolaget har ett förebyggande arbete och en tillräcklig kontroll av transaktioner inom förtroendekänsliga områden.

2.2 Bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat

I detta avsnitt redovisas en granskning av om bolagets resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att bolaget har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål och ägardirektiv.

2.2.1 Bolagets ekonomiska resultat

Revisionskontoret har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto samt investeringsutfall. Av nedanstående framgår kommunfullmäktiges och koncernstyrelsens krav på resultat enligt budget 2018 och bolagets prognoser över resultat och investeringar. Årets fastställda avkastningskrav uppgår till 1 mnkr.

Resultat efter finansnetto exkl. reavinst/förlust (mnkr)

Bolagets budget	Prognos T1	Prognos T2	Bokslut
1	1	1	34,4

Bolaget prognostiserade ett resultat enligt budget i tertialrapport 2. Resultatet i tertialrapport 2 är dock bättre än budget för helår. Resultatet är dock beroende av det positiva skadeläget, vilket kan förändras snabbt. Av det skälet valde bolaget att inte revidera sin prognos.

I bokslutet redovisas ett resultat som är 33 mnkr bättre än budget, vilket beror på att skadekostnaderna för egen räkning blev lägre än budget.

Revisionskontorets bedömning

Enligt revisionskontorets bedömning får styrelsen bra information om bolagets ekonomi i de rapporter som lämnas i samband med tertialrapporter och bokslut. Ovanstående sammanställning visar att prognossäkerheten inte har varit helt tillräcklig under året, men att rimliga förklaringar till detta har lämnats. Resultatet är i väldigt stor grad beroende av skadeutvecklingen under året. Bolagets avkastningskrav har uppnåtts.

2.2.2 Bolagets verksamhetsmässiga resultat

Revisionskontoret har granskat om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt ägardirektiv.

Bolagets uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål

Inom ramen för ILS, Stockholms stads system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, har kommunfullmäktige fastställt fyra inriktningsmål och 26 verksamhetsmål. Kopplat till verksamhetsmålen har även ett antal indikatorer fastställts. De indikatorer som bolagen omfattas av framgår av kommunfullmäktiges budget samt av den budget koncernstyrelsen har antagit för bolagssektorn. Respektive bolag ska ange årsmål för sina indikatorer och aktiviteter kopplade till fullmäktiges verksamhetsmål/ägardirektiv. I anvisningar för bokslut 2018 från Stadshus AB framgår angående verksamhetsmålen för vilka bolag det är obligatoriskt att kommentera dessa.

Revisionskontoret har granskat om bolagets styrelse har formulerat årsmål för respektive indikator- och att målen följs upp på ett systematiskt sätt. Vidare har revisionskontoret bedömt om större avvikelser mot budget har analyserats och förklarats på ett tillfredsställande sätt.

lakttagelser

Bolaget omfattas av 7 indikatorer fastställda av fullmäktige och 4 indikatorer fastställda av Stadshus AB. Vidare har bolaget även antagit 9 egna bolagsspecifika indikatorer. För dessa indikatorer har bolaget fastställt mål som följs upp årsvis eller tertialvis. Målen redovisas och kommenteras varje tertial samt årligen i utfallsrapporten för verksamhetsberättelsen.

I bolagets bokslut framgår att alla målen i huvudsak är uppfyllda. Avvikelse finns när det gäller målet för indikatorn för sjukfrånvaron där utfallet uppgår till 3,9 % jämfört med målet på 2,5 %. Detta beror på att två personer varit sjukskrivna en längre tid vilka inte har varit arbetsrelaterade.

När det gäller indikatorn ”Andelen administrations- och indirekta kostnader” är målet för denna inte uppfyllt. Orsaken till detta är att bolagets administrativa kostnader ställs i relation till bolagets övriga kostnader som bland annat inkluderar samtliga skadekostnader. Bolagets skadekostnader blev betydligt lägre än budget, vilket får som effekt att målet inte uppnås.

Revisionskontorets bedömning

Bolagets resultat för 2018 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av bolagets redovisning i verksamhetsberättelsen av i vilken utsträckning de verksamhetsmål, indikatorer och aktiviteter, som bolagen omfattas av har uppfyllts.

Uppföljning av ägardirektiv och uppdrag

Uppföljningen av ägardirektiven ingår i ILS-rapporteringen. Bolaget har formulerat aktiviteter och i vissa fall indikatorer till ägardirektiven.

Revisionskontoret har översiktligt följt upp hur bolaget arbetar med fullmäktiges ägardirektiv.

lakttagelser

Enligt kommunfullmäktiges och koncernstyrelsens budget för år 2018 ska bolagsstyrelsen arbeta med följande ägardirektiv:

- Medverka och teckna samtliga sakförsäkringar som stadens nämnder och bolag har behov av. Bolaget ska optimera den försäkringsrisk som bolaget själv tar, i förhållande till storleken på det egna kapitalet och fastslagen risknivå.

- Fortsätta sitt arbete med att anpassa verksamheten till det EU-gemensamma regelverket för försäkringsbolag, Solvens 2.
- Stödja det olycks- och skadeförebyggande arbetet i kommunkoncernen med fokus på försäkringsbara risker samt risker som omfattas av lagen om skydd mot olyckor.
- Aktivt driva och finansiera utvecklingen av systemstöd för incidentrapportering.
- Aktivt informera om sin verksamhet gentemot nämnder och bolag.
- Fortsätta arbetet med att samordna bolagets administration med S:t Erik Livförsäkrings AB.

Revisionskontorets bedömning

Revisionskontorets samlade bedömning är att bolaget arbetar aktivt med att genomföra ägarens direktiv. Se även nästkommande avsnitt om det skadeförebyggande arbetet.

2.2.3 Skadeförebyggande arbete

Bolagets har ett uppdrag från stadsledningskontoret att arbeta med det skadeförebyggande arbetet som bygger på Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad. Bolaget ska, i samarbete med SLK stödja Stockholms stads förvaltningar och bolag i arbetet med att identifiera risker, förebygga och begränsa skador samt minimera konsekvenser.

Syftet med granskningen är att bedöma om staden har en tillräcklig styrning och samordning av arbetet med trygghets- och säkerhetsfrågor när det gäller det skadeförebyggande arbetet. Inriktning sker på S:t Erik Försäkring ABs roll i detta arbete.

lakttagelser

Bolaget har under året tagit fram en sammanfattande rapport över Stockholms stads risker med fokus på försäkringsbara risker och skydd mot olyckor. Syftet med denna rapport är att identifiera och till viss del analysera stadens risker som är relevanta utifrån försäkringssynpunkt samt fokus på skydd mot olyckor. Målet är att rapporten ska kunna användas som underlag för Stockholms stads riskhanteringsarbete samt för S:t Erik Försäkrings egen verksamhet. Rapporten baseras på underlag från stadens incidentrapporteringssystem RISK och IA, skadestatistik från S:t Erik Försäkring, statistik

från räddningstjänsten och Socialstyrelsen samt utförda besiktningar och stadens bolag och förvaltningars egen uppföljning av sitt systematiska brandskyddsarbete och skadekostnader.

14 613 incidenter har rapporterats i Stockholms stads incidentrapporteringsystem IA under 2017. Rapporterade incidenter avser främst Olycksfall (36 %), Tillbud (26 %), Egendom/Säkerhet (18 %), och Riskobservationer (11 %).

Rapportering, men framförallt erfarenhetsutbyte av incidenter, är en viktig del av stadens förebyggande arbete. Det finns troligen ett stort mörkertal avseende rapporteringen, men det är positivt att antalet incidentrapporteringar fortsätter att öka för varje år.

Socialstyrelsen har statistik avseende dödsfall som sker kopplat till personer som är skrivna inom Stockholms stad. Flest rapporterade dödsfall är orsakade av Avsiktlig självdestruktiv handling, Annat olycksfall, Fallskador och Förgiftning. Fallskador är även den olyckstyp där flest personer behöver uppsöka vård och vistas minst ett dygn på sjukhus på grund av skador.

När det gäller egendom är det främst Brand- och Vattenincidenter som rapporterats. Vattenskador står för de totalt största kostnaderna, inklusive oförsäkrade kostnader inom Stockholms stad, medan Brandskador resulterar i de enskilt största kostnaderna per inträffad incident.

Generellt rapporteras få Miljöincidenter inom Stockholms stad. 2017 rapporterades 631 Miljöincidenter, eller 4,2 % av alla incidentrapporteringar i IA. Det som rapporteras är problem med Innemiljö, Sanitär olägenhet och Nedskräpning/Tjuvtippning.

Stockholms stad totala skadekostnader 2017, inklusive oförsäkrade kostnader, är 260 mnkr, vilket kan jämföras med 300 mnkr 2016. 5 mnkr täcks av stadens återförsäkringsavtal, och resterande 255 mnkr ersätts med stadens egna pengar.

Brand

I mars 2014 antogs riktlinje för Stockholms stads brandskyddsarbete. I riktlinjen anges åtta inriktningar som staden ska arbeta utifrån. Inriktningarna omfattar följande:

- Verksamhetsbeskrivning
- Verksamhetsspecifika krav och ambitionsnivå
- Byggnadstekniskt brandskydd.

- Organisatoriskt brandskydd.
- Inventering och analys av brandrisker
- Kunskapsnivå och utbildning/övning
- Dokumentation, egenkontroll, incidentrapportering och utredning.
- Uppföljning.

Det är de enskilda bolagen och förvaltningarnas ansvar att följa upp sitt systematiska brandskyddsarbete och rapportera detta vidare till S:t Erik Försäkring. S:t Erik Försäkring ska sedan ge en samlad bild till SLK.

Under 2018 har 2017 års SBA-arbete följts upp. En sammanställning, enligt Stockholms stads Handbok för Systematiskt Brandskydds Arbete, har gjorts av svaren från de 40 enheter inom staden som redovisat hur de arbetat med SBA under året. 10 enheter har inte lämnat någon redovisning av sitt SBA-arbete. Fortfarande finns hos många enheter ett behov av att genomföra och dokumentera riskanalyser samt mer frekvent utbilda och öva personalen i brandskydd.

S:t Erik Försäkring utför riskbesiktningar av 50 fastigheter varje år. Vid besiktningarna följs även Riktlinje för Stockholms stads brandskyddsarbete upp, liksom säkerhetsföreskrifterna i försäkringsvillkoren kopplade till egendomsskyddet. Vid besiktningarna framkommer att fastighetsägarna generellt har kommit längre än verksamheterna i det systematiska brandskyddsarbetet. Resultatet av besiktningarna pekar på att det finns en förbättringspotential framförallt i inventering och analys av brand- och vattenskaderisker samt dokumentation, egenkontroll, utredning och utbildning av personal.

Framtida åtgärder

Tre stora risker som S:t Erik Försäkring bör fortsätta att fokusera på är att förebygga Brand-, Vatten- och Olycksfallsskador. Brand- och Vattenskador utgör de största egendomsskadorna i pengar medan Olycksfallsskador utgör det största antalet rapporterade incidenter och skador. S:t Erik Försäkring arbetar bland annat med följande:

- Förvaltning av stadens incidentrapportering IA med ökat fokus på att använda systemet även för att dokumentera hanteringen av incidenter.
- Utöka användandet av systemet IA till att också omfatta SBA-uppföljning av stadens riktlinje för brandskydd och utförande av egenkontroller utifrån det systematiska brandskyddsarbetet.

- Fortsatt uppföljning av stadens verksamheter och fastigheter för att stötta samt säkra efterlevnaden av stadens riktlinjer, samt bolagets rekommendationer och säkerhetsföreskrifter.
- Översyn av bolagets möjligheter att påverka stadens uppförande av nya byggnader i brännbara konstruktioner, till exempel genom att upprätta rekommendationer eller säkerhetsföreskrifter.
- Inventera stadens bestånd av bostadsfastigheter och övriga byggnader för att lokalisera felaktiga konstruktioner som kan leda till stora skador, framförallt vid brand.
- Översyn av riskerna kopplat till intensiva regn, samt stadens försäkringsskydd för detta.
- Undersöka stadens behov av ett utökat försäkringsskydd för IT-risker, så kallade Cyber-risker.
- Ta fram goda exempel på skadeförebyggande arbete som genomförts i staden, och sprida information om dessa till alla bolag och förvaltningar.

Revisionskontorets bedömning

Revisionskontorets bedömning är att bolaget arbetar aktivt med uppdraget.

3. Uppföljning av tidigare års granskningar

Tidigare års granskning av bolagets verksamhet har inte utmynnat i några rekommendationer.